

EINES PER TREBALLAR LA LECTURA A LES AULES

Mercè Sàbat Mecerreyes

SOPA DE LLIBRES

Pere Martí i Bertran

La tortuga d'en Hans

Il·lustracions de Carmen Queralt

Editorial
Barcanova

ÍNDEX

L'obra i el seu entorn

Pàg.

Fitxa tècnica	3
Introducció	4
L'autor	5
La il·lustradora	5
L'argument	6
Gènere, estil i context literari	8
Tema i subtemes	8
Informació complementària	9

Propostes de comprensió lectora

Abans de la lectura	12
Durant la lectura	14
Després de la lectura	17
Avaluació de la lectura	21
L'opinió del lector	23

Interdisciplinarietat

Exemples de possibles relacions	24
---------------------------------------	----

Literatura comparada

Propostes	26
-----------------	----

Diversitat

Reforç	27
Ampliació	27

Propostes lúdiques

Activitats	28
------------------	----

Solucionari	32
-------------------	----

LA TORTUGA D'EN HANS

Fitxa tècnica

Títol: *La tortuga d'en Hans*

Autor: Pere Martí i Bertran

Il·lustradora: Carmen Queralt

Editorial: Barcanova

Col·lecció: Sopa de Llibres. Sèrie Grogas

Núm. 108

INTRODUCCIÓ

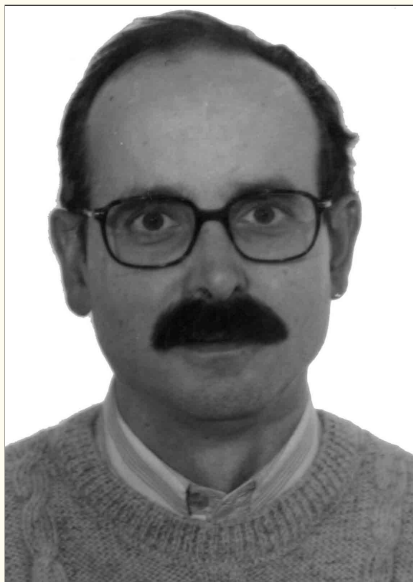
Aquest conte ens presenta una història que, ben exposada i comentada a l'aula, ens serveix per fer adonar als alumnes que el coneixement del medi natural i el respecte als éssers vius pot arribar molt lluny. També ens permet fer una passejada pel camí que segueix la tortuga quan se la vol retornar al seu hàbitat i ens demostra que amb l'ajut de tots es pot evitar l'extinció de les espècies.

És un relat que fàcilment els pot fer identificar amb un dels protagonistes, i que permet fer un treball de descoberta de l'entorn natural i social (la tortuga, el temps, la geografia, els centres de reserva d'animals...).

Als alumnes a qui s'adreça la narració els fascina escoltar i llegir contes i s'ho passen bé amb històries que desenvolupin la fantasia, però també amb les que els connectin amb el seu món, els seus costums, les seves emocions, les seves pors...

L'autor

Aquest llibre l'ha escrit Pere Martí i Bertran. L'autor va néixer a Sant Quirze de Besora (Osona), l'any 1952. Va estudiar a Ripoll i posteriorment a Barcelona, on va cursar els estudis de filologia catalana. Actualment és professor de llengua i literatura a l'Institut Eugeni d'Ors de Vilafranca del Penedès. A més de la seva tasca docent, col·labora en diversos mitjans de comunicació, en què ha publicat articles i ressenyes majoritàriament relacionats amb la docència i amb la literatura infantil i juvenil.

També ha publicat traduccions, adaptacions, materials didàctics diversos, com l'edició escolar d'*El castell dels tres dragons*, de Serafí Pitarra. Habitualment treballa en l'assessorament literari de literatura infantil i juvenil.

En Pere Martí ha escrit un seguit de contes adreçats als alumnes de primària en què, generalment, un dels seus personatges és un ésser viu del món dels animals. Alguns dels seus títols són: *En Griseta*, *La nena que va pintar els cargols*, *En Griseta aventurer*, *Les tortugues de l'àvia*, *Els tresors del bosc*, *L'avi ocellaire*, *La tortuga d'en Hans*...

La il·lustradora

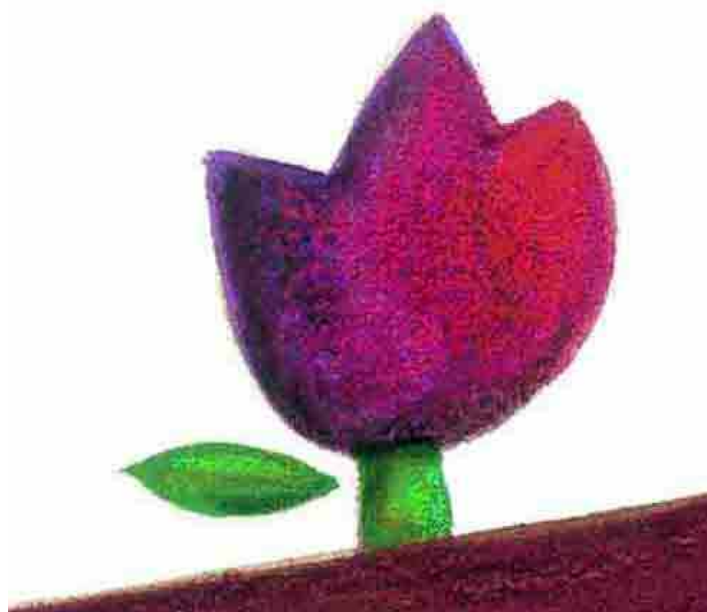

Les il·lustracions les ha fet Carmen Queralt; són de colors vius i traços suaus.

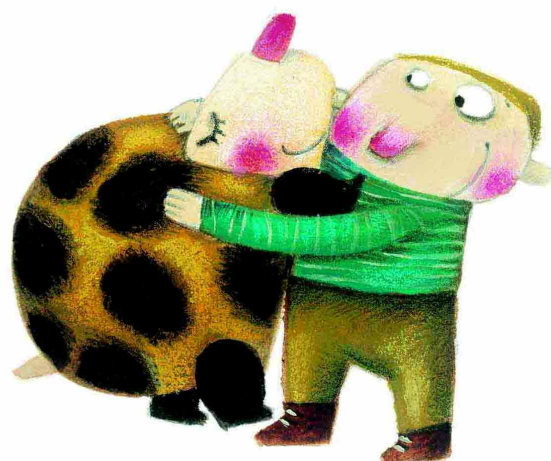

L'argument

A en Hans, un nen alemany, li porten una tortuga de la Costa Brava. En Hans està entusiasmat amb la idea de tenir cura d'un animal com aquell. Però, en començar el fred, la tortuga es colga sota terra per passar-hi l'hivern. En Hans, amb el cor encongit, pensa que la tortuga hauria de tornar al seu hàbitat, sobretot després d'haver-se informat sobre les tortugues, i convenç els pares per anar a passar unes vacances d'estiu a la Costa Brava i deixar l'animal a la reserva que hi ha a l'Empordà.

Anotacions

Gènere, estil i context literari

És una narració breu i realista, molt elaborada lingüísticament i estilísticament. La història que s'hi relata té un punt d'intriga i un altre de tendresa. El protagonista en un principi veu la tortuga com una joguina més amb què pot interactuar, però després, en saber més coses del món de les tortugues a través del llibre que el pare li llegeix, la seva actitud canvia cap a una actitud proteccionista i plena de pors sobre el que li pot arribar a passar si no la torna al seu hàbitat natural.

Tema i subtemes

El tema principal són els sentiments i la generositat del protagonista, i com a subtemes podem destacar-hi el coneixement del medi natural i el valor dels llibres, capaços de fer canviar maneres de pensar.

Informació complementària

Sobre l'autor i l'obra

Es poden descobrir més coses de l'autor, les seves obres i també d'aquesta, a les pàgines web següents:

www.barcanova.es www.grupmapnet.org/aula/course/view.php?id=5
www.andreusotorra.com/cornabou/
www.clijcat.cat/

I se'n poden trobar crítiques i articles a:

www.avui.cat/avui/diari/05/mar/31/k170131.htm
www.robafaves.com/noticia/estiu05.pdf

Aquest conte està adaptat al llenguatge braille en una edició feta pel Centre de Recursos Joan Amades de l'ONCE (2006).

Enllaços diversos

Com s'ha pogut veure, el conte té una mena de segona part en la qual s'interrelacionen la història d'en Hans i l'explicació de la tasca que es fa en un centre d'acollida de la tortuga mediterrània. Per poder-ne saber més coses, cal anar a la pàgina web del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, a www.tortugues.org

I si encara es volen saber més coses de les tortugues, es pot fer una passejada per les pàgines següents:

www.xtec.net/centres/a8037528/TREBALLS/animalsex/tortuga.pps
www.tortugues.org/html2/testecologia.html
www.gencat.net/mediamb/fauna/conserva/cespro09.htm
www.damisela.com/zoo/rep/tortugas/index.htm
www.gobmenorca.com/campanyes/testudo
www.tortue.com
www.uv.es/porcel/tortuga.html
www.crarc-comam.net
www.asociacionanse.org/testudo/
www.nytts.org
www.homopus.org
www.infotortuga.com/crta.htm
www.vertebradosibericos.org/reptiles/identificacion/tesgraid.html
www.crarc-comam.net/90Dies/90Dies_37.pdf

Es pot veure una gran varietat de tortugues a...

www.tortoise.org/gallery.html

...i una interessant seqüència fotogràfica del naixement de la tortuga mediterrània a:

www.tortoise.org/gallery/picth.html

Informació sobre el naixement de tortugues al Montsant desaparegudes des del neolític a:

www.andreusotorra.com/bitdecultura/docus/octubre.htm

Informació sobre l'alliberament de tortugues a:

www.laginema.com/trecerca/trla%20reintroducci%F3%20de%20la%20tortuga%20mediterrania.html

www.vilanovadigital.com/serveis/arxiu/getfiledsources.asp?type=1&id=13352&year=2006&month=6,

www.avui.cat/avui/diari/06/oct/20/273271.htm

Bibliografia diversa

Alguns llibres i contes en què podeu trobar informació sobre el món de les tortugues:

El retorn de la tortuga. Toni Llobet, Ramon Mascort i Xavier Capalleras. Edita: Generalitat de Catalunya / Departament de Medi Ambient. ISBN: B-13.592-1997.

Tortugas del mundo. Franck Bonin, Bernard Devaux i Alain Dupré. Editorial: LYNX. ISBN: 84-96553-21-3.

Tortugas terrestres mediterráneas. Brian Pursall. Editor: Hispano Europea. ISBN: 8425514339.

Tortugas terrestres. Harris, Jack C. Editorial Hispano Europea. ISBN 8425512190.

La tortuga i altres animals amb closca. Gilbert Houbre. Editorial Cruïlla. ISBN 84-7629-820-X.

El retorn al país de les tortugues. Irina Korschunow. Editorial Barcanova. ISBN: 978-84-7596-9240.

La tortuga valenta. Un conte de Sudàfrica (DVD). Barcelona Multimèdia. ISBN:8496392597. Primera edició. Barcelona 2006.

Aldabra. La tortuga que estimava Shakespeare. Silvana Gandolfi. Traducció de Miquel Pairolí Sarra. Editorial Empúries.

Un retallable:

La tortuga mediterrània. Disseny: Eduard Bartolí. Idea: Escola Pública de Pau (Alt Empordà). Textos: Xavier Capalleras i Ramon Fortià. Acoloriment: Toni Llobet. Impressió: Impremta Marquès. Dipòsit legal: GI-415.2000.

Webs per poder realitzar algunes de les activitats que proposem:

Una passejada pel món. Podeu trobar mapes a: www.barcanova.es

També es pot entrar al programa de **Google Earth** i fer el viatge gairebé al moment. Altres recursos per a aquesta activitat els podem trobar a:

www.gencat.cat

www.diba.es (s'hi poden trobar mapes i la vista aèria dels diferents indrets).

Som reporters. A...

www.meteocat.com i www.infonet.fcr.es (el temps que fa aquí).

www.dvd.de, www.tutiempo.net i www.wetteronline.de (el temps que fa a Alemanya).

Treball d'ampliació. A...

www.edu365.cat/primaria/muds/natural/jclic/index.htm (animals vertebrats).

Jocs interactius. A...

www.edu365.com

www.sandiegozoo.org (en anglès).

Abans de la lectura

Cal fer una presentació atractiva i acurada abans que els alumnes comencin a llegir el conte. Per això fem alguns suggeriments:

Trobar-se amb un paquet a la taula del mestre i en destapar-lo trobar-hi el conte o contes, tot depenent de si ha de ser una lectura en què cada alumne té el seu llibre o és un llibre per a la biblioteca de l'aula.

Presentar-lo un dia sense cap motiu o prèviament a la introducció d'un projecte o d'un monogràfic que podria ser «La tortuga».

Presentar el conte i en llegir el títol preguntar als nens i les nenes de què deu parlar.

El conte té moltes pàgines i, a la classe, no el podreu llegir d'una tirada. Per tant, caldrà deixar-hi un senyal a fi de saber per quina pàgina haureu de continuar llegint el proper dia que hi torneu.

L'activitat que proposem és confeccionar un punt de llibre. Es dona a cada alumne un retall de cartolina blanca, de mida 6 x 21 cm, i se'ls proposa que dibuixin una tortuga després de veure la coberta del llibre. En acabar, plastifiquen-los i feu-ne una petita exposició perquè tothom els pugui veure i valorar.

Comenteu qui és l'autor i la il·lustradora.

La tortuga és un dels animals que els nens i les nenes es miren amb ulls encuriosits i del qual ja saben coses. Es pot establir un diàleg amb els alumnes sobre el món de les tortugues amb preguntes que poden quedar pendents de resposta tot esperant la lectura del conte. Aquestes preguntes es poden escriure en un paper gran per anotar-hi les respostes a mesura que es va llegint el conte.

Intenteu aconseguir una tortuga, de terra o no, ja sigui perquè algun alumne, familiar o amic en tingui una a casa, i tingueu-la a l'aula uns quants dies. En general, hi ha alumnes que tenen o han tingut tortugues d'aigua. Aquestes són molt fàcils d'obtenir a les botigues (quasi totes són americanes), i els nens en saben coses, però, de les de terra, en solen saber ben poc. Si no és possible, sempre hi ha la possibilitat d'anar-les a veure al Centre d'Acollida de l'Albera, al de Masquefa o al zoo.

Si hi ha la possibilitat de tenir-ne una a l'aula, es pot cercar informació ja sigui a través de llibres, d'Internet o preguntant a persones enteses en el tema sobre què cal fer-ne, com se n'ha de tenir cura i també preveure de quina manera faria la hibernació a l'aula.

Anotacions

Durant la lectura

El conte ens explica què cal fer per tenir cura de la tortuga. Proposem com a activitat contestar a les preguntes que s'han fet abans d'iniciar la lectura.

Observació directa i indirecta de la tortuga. Si tenim una tortuga a l'aula podem veure les diferències que hi ha entre aquesta (no autòctona) i la que té en Hans (la tortuga mediterrània). Color, mida, potes...

Mentre el llegim, poden sortir qüestions que ens cal aclarir i la millor manera per esbrinar-ho és cercar la resposta en un diccionari, a Internet. Alguns exemples: què és una bassiol? I una senalla? On poden viure millor, en un pis o en una casa amb jardí? S'aprimarà quan hiberni?

Parlant de noms, té nom la tortuga d'en Hans? Proposem que entre tots els alumnes es pensi un nom per posar a la tortuga de la classe (si ha estat possible tenir-ne una), o bé posar-ne un a la del conte per fer-lo arribar a l'autor.

L'activitat que proposem depèn de la possibilitat de tenir una tortuga a l'aula o no. La proposta és fer un petit diari, amb escrits i dibuixos que es poden fer seguint un ordre (l'listat d'alumnes). L'alumne a qui li toqui l'haurà d'emplenar.

Proposem que l'adult llegeixi el primer paràgraf de la pàgina 36 del llibre. Aquesta lectura pot ser la introducció de l'activitat següent. Es parlarà als alumnes del correu electrònic i es plantejarà la possibilitat d'utilitzar aquest recurs, tant individualment com a l'aula, ja sigui per endinsar-se en el món de la tortuga, per expressar la nostra opinió referent al conte o pel sol fet de fer una carta.

Veiem que no tots els noms que surten en el conte són noms d'aquí, per tant proposem fer una relació dels noms dels alumnes de la classe i prendre nota d'on provenen, si sonen igual que l'escriptura, si són variants del nom, etc.

Aquesta activitat es pot fer individualment, en petit grup o en gran grup. També proposem fer una segona activitat amb noms de persones que els alumnes coneguin i ubicar-los segons la classificació que es proposi.

En Hans i en Peter són de fora, en Jaume i la Cesca són d'aquí. D'on són els vostres noms? (Ikram, Anna, Brian, Àfrica, Brahim, Ainna Yue, Sudapa, Renata, Pablo, Montse, Tina, Pere, Carme...). Completa la taula*.

Nom	Procedència	Si sona igual que l'escriptura	Variants del nom
Hans	Alemanya	La H sona com la J castellana	
Peter	Alemanya	La primera E sona I	
Cesca	Catalunya		Francesca
Ikram	Marroc		
Anna	Catalunya		
Brian	Catalunya	La I sona AI	
Àfrica	Catalunya		
Brahim	Marroc	L'H sona com la J castellana.	
Ainna Yue	Xina		
Sudapa	Índia	La primera A sona I	
Renata	Argentina		
Xosé	Galícia		
Montse	Catalunya		Montserrat
Tina	Catalunya		Martina

*Utilitzar l'ordinador i el canó o paper d'embalatge i retoladors.

A mesura que transcorre el conte, l'alumne s'adona que la lectura d'un llibre pot fer canviar les idees.

En aquest cas concret, la idea de com tractar un ésser viu i que el respecte al medi natural i a les seves criatures pot reportar benestar i alegria.

Aquest canvi es produeix primer escoltant el llibre que li llegeix el pare, i més endavant el llibre que ja sap llegir tot sol en Hans.

Si ho recordes, escriu en el requadre el títol del conte que hi ha dins el regal.

Després de la lectura

Una passejada pel món

D'on era la tortuga que tenia en Hans?

On anirà de vacances en Hans?

On haurien reintroduït la tortuga?

On viu en Hans?

Assenyala en un mapa del món tots els indrets que surten en el conte des de la Costa Brava fins al Canadà. Assenyala també la procedència de tots els alumnes de l'aula en un mapa del món.

Complementar l'activitat assenyalant poblacions concretes en un mapa d'Espanya i en un de Catalunya.

Quin temps fa?

La tortuga d'en Hans ha passat dos anys amb ell. Li va regalar el seu cosí quan tenia 5 anys i, fins que no en faci set, no pot retornar-la al seu hàbitat natural. La tortuga ha passat un temps amb en Hans i la successió de les estacions al llarg de l'any és evident, com queda demostrat en les pàgines 14, 16, 20, 28, 30, 38 i 41. Us proposem rellegir els paràgrafs entre tots i situar-los a l'estació corresponent.

Relaciona cada paràgraf amb l'estació de l'any corresponent.

... quan van arribar els primers freds.

TARDOR

I, al final de juliol, va dir a la senyora Hasselbach...

Va tenir por que no aguantés les gelades...

PRIMAVERA

...i va recuperar la tortuga, que aviat es va colgar...

...quan fa fred es fiquen a sota terra...

HIVERN

Va arribar el bon temps i, com l'any anterior, la tortuga va acabar la hibernació.

... al cap d'uns dies d'un sol que va semblar que ho transformava tot, la tortuga d'en Hans va aparèixer.

ESTIU

...abans de marxar de vacances, en Hans...

Som els reporters del temps

Hi ha moments en què en Hans està enfadat perquè encara no fa bon temps, tot i que oficialment ja ha arribat la primavera. Us proposem fer el seguiment del temps que fa a Alemanya i aquí, a casa nostra, i observar si és el mateix o varia. Aquest seguiment es pot fer estudiant les dades que ofereixen els mitjans de comunicació o consultant per internet les diferents pàgines web.

Aquesta activitat es pot fer al llarg d'una setmana i, si és possible, podem repetir-la dins el període de cada estació per veure les diferències entre les estacions. Podem anotar les dades en una taula. Per exemple:

DATA	NOM DEL NOSTRE POBLE O CIUTAT		BULH/ALEMANYA	
	Temps	Temperatura	Temps	Temperatura
Dilluns				
Dimarts				
Dimecres				
Dijous				
Divendres				

Les tortugues són actives des del mes de març fins al novembre; fora d'aquesta època s'enterren per hibernar. Per tant, si tenim una tortuga a l'aula, cal preveure com passarà l'hivern. Demaneu als pares que li construeixin una caixa de fusta. Aquesta activitat es pot relacionar amb el treball que, sobre els oficis, es fa a l'aula.

Cal que us adoneu de la importància de la reintroducció d'aquests animals al seu hàbitat; per aquest motiu, proposem explicar altres casos i presentar el conte que han editat els Amics de la Tortuga de l'Albera.

Ara el llibre ja s'ha acabat. Aniria molt bé recordar-lo, per això et proposem que emplenis els buits amb la paraula més adient de les que et donem a continuació: preciosa, princesa, marró, negre, dia, nit, escarola, enciam, fred, calor, cel, terra, dinar, temps, fusta, cartró, panxa, falda, tortuga, eruga, poma, pera.

Una tortuga mediterrània... _____

...amb aquella closca pintada de groc i... _____

Cada _____ li donava _____ i poma.

Quan fa _____ es fiquen sota _____ i no en surten fins que arriba el bon _____ .

En Hans va posar la caixa de _____ a la _____ , amb la _____ i un trosset de _____ .

Escriu la resposta de les preguntes següents:

On viu en Hans?

Quan troben la tortuga, quin animal creu que és el pare d'en Peter?

Què van construir al jardí del Hans per a la tortuga?

Qui cuida la tortuga quan se'n van de vacances?

Quants anys ha estat la tortuga amb en Hans?

Com duia els cabells en Hans l'estiu que va reintroduir la tortuga al seu país?

Activitats

Dividits en grups grans, es demanarà l'opinió sobre el conte a tots els lectors de l'aula amb una pregunta positiva i una de negativa.

Primer proposem escriure les respostes a la pissarra dins d'una taula on quedin reflectides les respostes i poder veure quants alumnes donen la mateixa opinió. Per exemple:

Nom de l'alumne	Opinió positiva	Opinió negativa

Com a segon pas, es poden passar les respostes (en petits grups o en parella) a fulls de paper de diferents colors segons si la resposta és positiva o negativa i endreçar-ho després a l'arxivador titulat: **Opinions dels lectors**, que es pot tenir al racó de la biblioteca. Fer aquesta recopilació és molt positiu, perquè recordant el que han opinat es més fàcil recordar el conte més endavant. Aquesta activitat es pot fer amb tots els llibres-contes que es treballen a l'aula

Anotacions

Àrea de música

Cançoneta infantil recollida a Mallorca.

Un, dos, tres

Un , dos i tres
la tortuga, la tortuga.
Un, dos i tres
la tortuga ja no hi és.

Mireu com balla la tortuga
ballaruga, ballaré,
mireu com balla
la tortuga ballaruga ballarà.

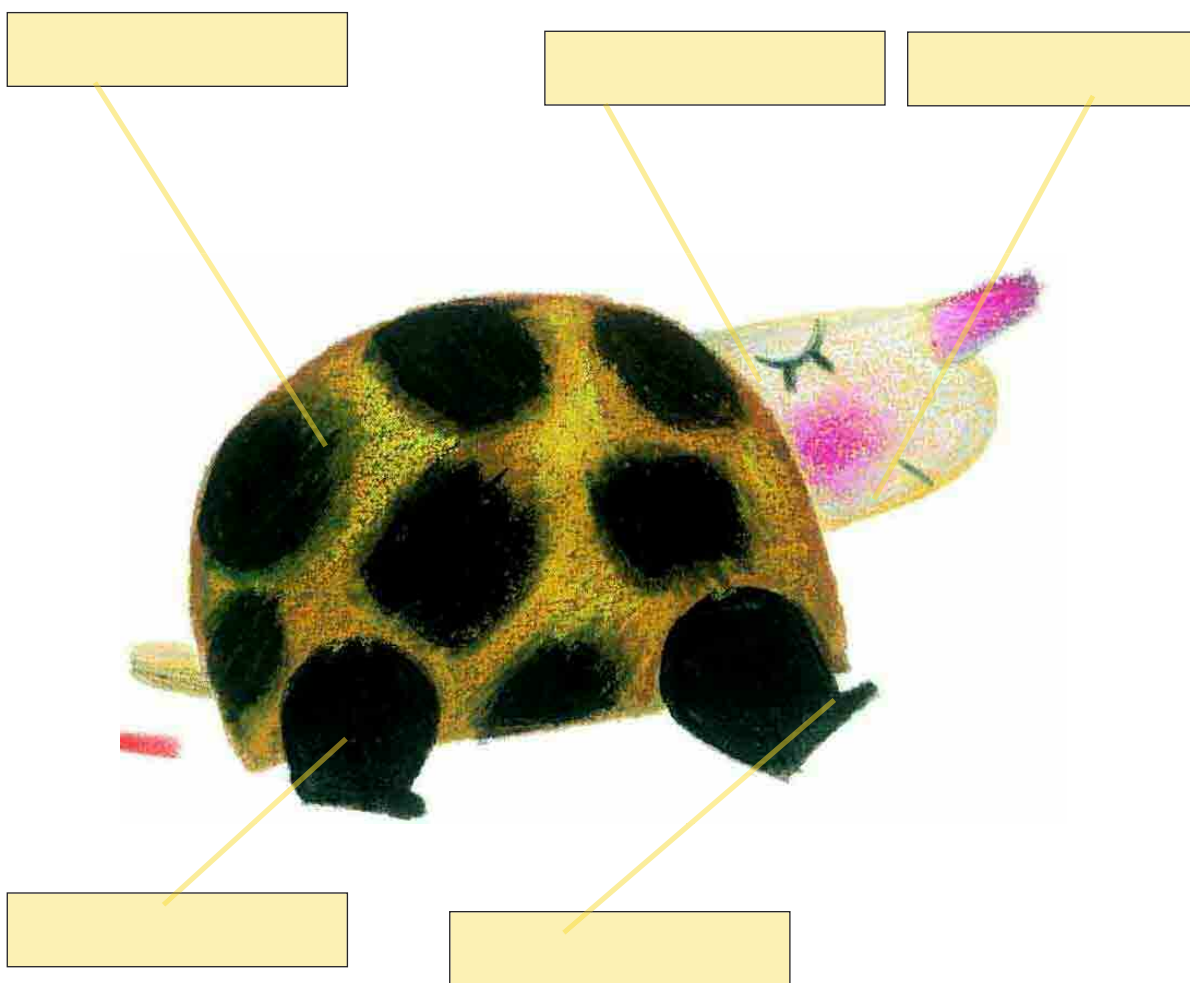
Àrea del coneixement del medi natural

El conte ens remet a l'hàbitat de les tortugues i ens explica què cal fer per protegir-les com a espècie. També ens permet conèixer l'animal com a ésser viu.

- Proposem fer una passejada per les diferents pàgines web i llibres per conèixer millor i iniciar el projecte de la tortuga mediterrània.
- Es proposa als alumnes fer el projecte *La tortuga mediterrània*, partint de les preguntes màgiques: **què en sabem?** (fer un llistat entre tots), i **què en volem saber?**, com per exemple: com és?, com s'alimenta?, com es reproduïxen? Com neixen i com són? (podeu trobar un web amb imatges seqüenciades del moment del naixement), quins són els seus amics i els seus enemics?...

Escriu el nom de les parts que veiem de la tortuga:

Si el llenguatge verbal és el principal vehicle del conte, les expressions verbals i els diferents recursos literaris són bàsics per a l'enriquiment del vocabulari i l'expressió oral dels alumnes, per això proposem valorar i memoritzar els textos següents:

LA TORTUGA

A poc a poc
la tortuga
va fent camí.

Arriba a un lloc,
la tortuga
i ja és de nit.

La tortuga
amaga el cap
i els peus també.

Es posa al llit
la tortuga
i s'ha dormit.

Anònim

Les tortugues petitones
juguen al sorral moltes estones.*

La tortuga té la closca dura
com un cavaller amb armadura.

LA TORTUGA

Jo sóc molt poruga,
ràpida i tossuda.

No puc estar quieta
perquè tot m'inquieta.

Crit, soroll o pet,
i amago el capet!

Pere Ventura

LA TORTUGA

Jo sóc la tortuga
em diuen poruga
perquè sempre he dut
en joia i en pena
aquest gran escut
a sobre l'esquena.

Josep Carner

Es pot llegir un breu fragment de la fable de la Fontaine «La llebre i la Tortuga» i preguntar als alumnes si en saben el títol, si en coneixen alguna versió o la tenen a casa...

* Continuació del poema *Al parc*, de Ramon Folch i Camarassa, feta pels alumnes de 4t del CEIP Sant Joan de Berga.

Propostes

Presentar a tot el grup classe llibres de tortugues i adreces de webs en què surtin diferents espècies i fer veure als alumnes les diferències que hi ha entre les tortugues que són d'aigua i les de terra.

Com a activitats d'ampliació proposem:

Que els alumnes cerquin informació a les pàgines web i als llibres especialitzats i que facin un llistat amb el nom de 10 tortugues de terra i un altre de 5 tortugues d'aigua.

Que facin una petita descripció de la tortuga mediterrània i d'una de les que han trobat.

Com a activitats de reforç proposem:

Que els alumnes trobin i comptin quantes vegades surt en el conte la paraula ANY i la paraula TORTUGA. Es pot demanar que sigui de tot el conte, de només unes pàgines o dels fragments que es considerin més adients.

Que dibuixin una tortuga i la pintin del mateix color que diu el conte i que escriguin el nom dels aliments que li dona en Hans per menjar.

Som artistes

En aquesta activitat cada alumne escull el fragment del conte que més li ha agradat i se li demana que en faci una representació gràfica.

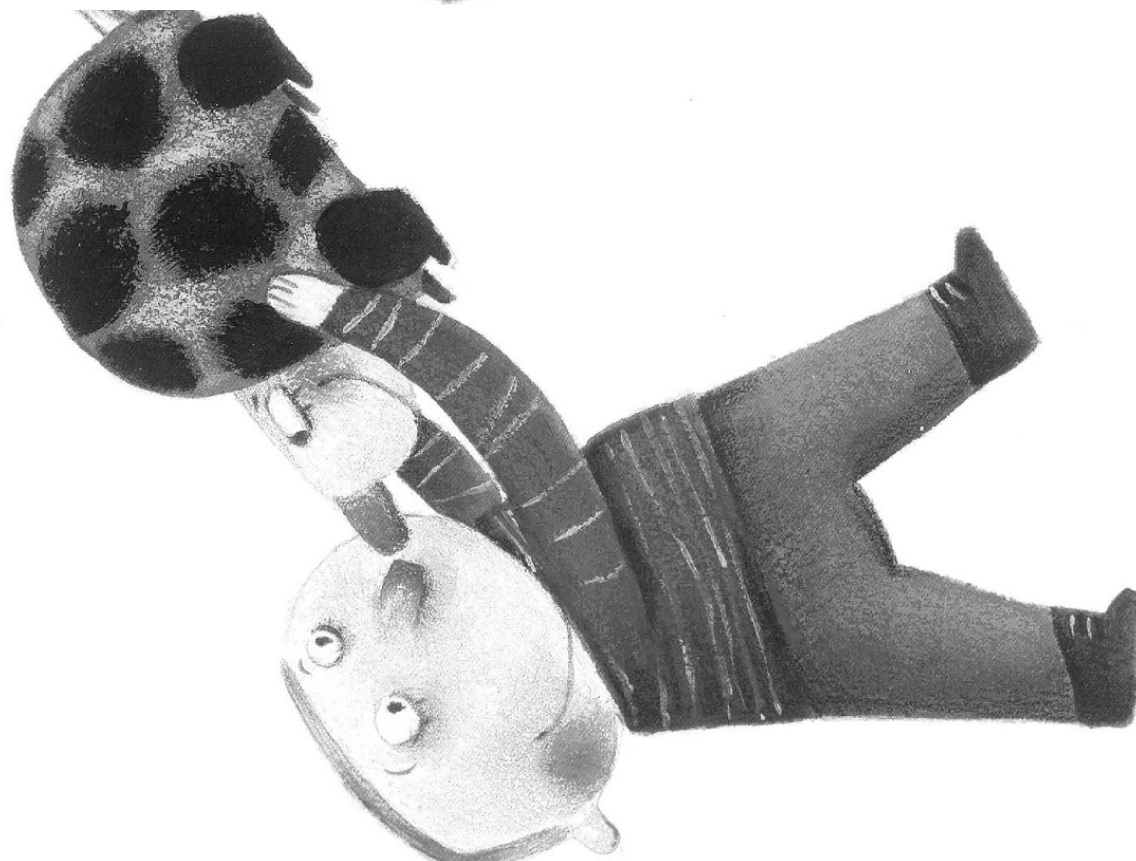
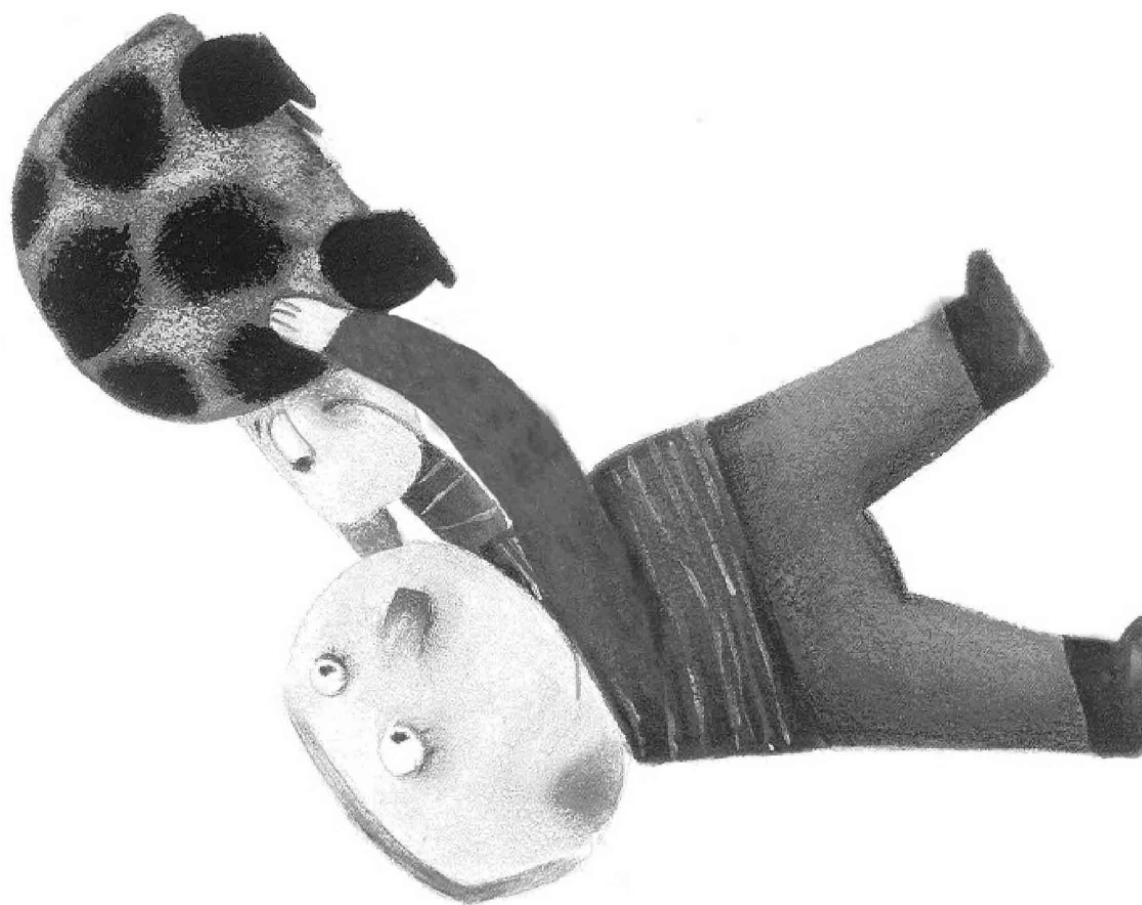
Es pot utilitzar la tècnica i el suport que es vulgui: llapis, ceres, pintura o ordinador, fent servir el Paint o el Kid Pix. Després, es poden recopilar les il·lustracions i fer una exposició, una presentació amb Power Point on només es vegi la imatge, o el text i la imatge. Aquesta activitat permet treballar les TIC.

La meva tortuga

Proposem sol·licitar al Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera el retallable de la tortuga mediterrània amb volum: d'aquesta manera tots els alumnes tindran la seva tortuga.

Anotacions

Busca 10 diferències al dibuix de la dreta.

Sopa de lletres

En aquesta sopa s'han barrejat les lletres i et demanem que busquis el títol del llibre que ha comprat el pare d'en Hans i que també parla d'una tortuga viatgera.

X	E	L	Q	U	A	M	O	T
N	A	H	R	E	T	O	R	N
Z	U	O	M	A	I	C	N	E
A	L	C	P	L	P	A	I	S
C	E	B	E	G	E	S	A	H
M	L	D	E	B	V	L	E	S
S	E	U	G	U	T	R	O	T
T	O	R	T	U	G	U	E	S

Mots encreuats

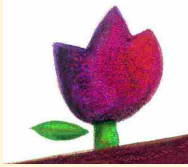
Horizontals:

2. El nom de la senyora que cuida la tortuga quan en Hans se'n va de vacances. 3. Animal gran que també hiverna. 4. Paraula que inclou molts dies, concretament 365. 5. El nom del cosí d'en Hans. Primera paraula que hi ha escrita al títol del conte. 7. La protagonista del conte. 9. El país on han portat la tortuga. 11. La població on hi ha el Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera.

Verticals:

1. El nom de la persona que parla amb en Hans al Centre. 2. El protagonista del conte. 5. El tipus de tortuga. 9. País on en Hans va de vacances el primer estiu. La mateixa que a la 5 horitzontal. 10. El lloc on viuen els avis d'en Hans. 11. El lloc on anirà en Hans de vacances el segon estiu.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Diferències

1. La boca d'en Hans
2. L'orella d'en Hans
3. El nas de la tortuga
4. La màniga del jersei
5. Els cordons de les sabates
6. Les celles del nen
7. Una pota de la tortuga
8. Una taca de la closca
9. La cua
10. Les pestanyes de la tortuga.

Sopa de lletres

X	E	L	Q	U	A	M	O	T
N	A	H	R	E	T	O	R	N
Z	U	O	M	A	I	C	N	E
A	L	C	P	L	P	A	I	S
C	E	B	E	G	E	S	A	H
M	L	D	E	B	V	L	E	S
S	E	U	G	U	T	R	O	T
T	O	R	T	U	G	U	E	S

De l'activitat de reforç

La paraula ANY surt 10 vegades, i la paraula TORTUGA en surt 25 al llarg de tot el llibre.

Mots encreuats

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1		H			M							C
2	H	A	S	S	E	L	B	A	C	H		O
3		N			D				A		O	S
4		S			I			A	N	Y		T
5	C		P	E	T	E	R		A		L	A
6	E				E				D			B
7	S		T	O	R	T	U	G	A			R
8	C				R					B		A
9	A	L	E	M	A	N	Y	A		U		V
10					N					H		A
11	G	A	R	R	I	G	U	E	L	L	A	
12					A				A			

Pere Martí i Bertran

La tortuga d'en Hans

Crèdits

Disseny i producció tècnica: EDUCARTIST, S.C.P.